

FÒRUM SOCIAL CATALÀ - GIRONA 2016

INFORME DE CONCLUSIONS

El 16 d'abril es va celebrar a la Biblioteca Carles Rahola de Girona la tercera edició del Fòrum Social Català a la ciutat. Sota el lema "**Fem un món diferent, juntes és possible**", 37 entitats de les comarques gironines hi van participar, assumint l'esperit pel qual va néixer la iniciativa del Fòrum Social, amb l'objectiu de generar un espai per a la proposta política i per a la construcció d'alternatives coordinades i compartides.

En total es van dur a terme vuit taules, ponències, dinàmiques i espais de debat sobre les següents temàtiques: la construcció d'alternatives al capitalisme, l'impacte de les desigualtats, el canvi climàtic i el seu impacte socioambiental, l'economia social i solidària com a alternativa real, el dret a la informació i paper dels mitjans de comunicació, les iniciatives i projectes autogestionats, la gestió del servei de l'aigua i la necessitat de recuperar la gestió dels serveis bàsics per part de les administracions i la ciutadania, i les polítiques migratòries i la crisi de refugi a la Unió Europea.

L'organització d'aquesta edició del FSCat ha tingut en compte l'adaptació de la iniciativa a la ciutat de Girona, per aquest motiu s'ha treballat per oferir una programació a l'abast de la ciutat i amb l'objectiu que la ciutadania de les comarques gironines es bolqués en la jornada. En aquest sentit, s'ha treballant mitjançant la programació d'actes coordinats entre els entitats participants a l'organització. La coordinació entre les entitats es va dur a terme des de l'inici de la preparació de la jornada, a partir d'un espai de debat per recollir i escollir les temàtiques que es volien treballar en aquesta edició del FSCat. Seguidament, cada acte ha comptat amb un grup de preparació, format per al menys dues entitats, que ha treballat per posar en comú els enfocaments de les diferents entitats implicades.

Aquesta metodologia de treball ha permès generar un espai de diàleg i debat previ entre les entitats, especialment entre aquelles entitats que comparteixen objectius d'intervenció i de treball. Alhora, aquesta iniciativa ha fet que el valor de la jornada hagi recaigut més en la creació d'espais de treball i trobada, que en la presència individual de les entitats involucrades en la jornada.

Un total 37 entitats han participat en aquesta tercera edició del FSCat: Observatori del Deute en la Globalització, Associació de Naturalistes de Girona, IADEN - Salvem l'Empordà, Plataforma Gasoducte Martorell – Figueres, Xarxa per la Sobirania Energètica, Som Energia, Enginyeria sense fronteres, Plataforma Aigua és Vida, Grup de Defensa del Ter, Justícia i Pau, Oxfam Intermón, Fundació Ser.Gi, Fundació Utopia, Fundació Talibés, Càritas Diocesana de Girona, Xarxa de Dones de Girona, Coordinadora ONG Solidàries de les Comarques Girones i l'Alt Maresme, Associació Xangara, Setem, Fiare, Plataforma Girona Acull, Escudella Solidària, Associació Catalans d'Amics del Poble Saharai, Xarxa de Lluita pels Drets Socials, Cimades, Associació Nuestra América, El dimoni de Santa Eugènia de Ter, Intersindical Alternativa de Catalunya, Moviment per la Justícia Climàtica, 350BCN, Delegació de Girona del Col·legi de Periodistes, l'Ariet, la Xarxa d'Economia Solidària, Eticom-Som Connexió, Ecoxarxa, Som Energia Cooperativa Integral Catalana, Coop57.

Les entitats van assumir el següent manifest per a la inauguració i presentació de la jornada.

“Un altre món és possible”, aquest fou el lema que, tot just fa catorze anys, ressonà a Porto Alegre al primer Fòrum Social Mundial. Es tractava de passar de la fase de protesta a la de proposta, la de la resistència a la globalització a la construcció d'alternatives, de les barricades de Seattle a les experiències de l'economia col·laborativa, a la recuperació de la vella cultura cooperativa, a la necessitat d'anar bastint un món socialment més just i ecològicament més sostenible; passar de la gran divergència social atada pels oligarques de Davos als projectes igualitaristes de la gent comuna, arreu dels cinc continents.

Al nostre país, i a la nostra ciutat, hem celebrat diverses edicions d'aquest fòrum que segueix el format d'aquesta mena d'Internacional del segle XXI que va suposar l'experiència del Fòrum Social Mundial celebrat al Brasil la dècada passada. Enguany, i fidels a la cita bianual, les diverses entitats de les nostres comarques que treballen esforçadament per un entorn global i local més just, exposen les seves propostes, la seva construcció d'alternatives, les experiències col·laboratives i les necessàries reflexions al voltant de com administrar els conflictes que sorgeixen arreu, gairebé sempre lligats a les desigualtats, a les ànsies de poder o al deteriorament ecològic. La crisi de refugiats, la creixent pauperització del nostre entorn pròxim, la corrupció rampant, no deixen de ser expressions feaents d'aquests factors, contra els quals cal guiar les nostres accions.

Per transformar el món, cal ser capaços d'interpretar-lo. Cal disposar de prou informació i perspectives d'anàlisi que ens són escamotejades des dels discursos oficials. És per això que trobem la primera utilitat del FSCAT, en

què els participants deixaran aparcats els prejudicis i faran servir aquells coneixements que sovint passen desapercibuts en els debats públics i en l'opinió publicada. Tanmateix, de res serveix conèixer i comprendre problemes incapaços si no som capaços d'elaborar alternatives. D'aquest món globalitari on ens han confinat, no en sortirem a còpia d'idees (o ideologies) genials o revelades, sinó a partir d'una lògica heurística, és a dir, d'allò que tota la vida s'ha anomenat avançar en base a l'assaig-error. És per això que la presentació d'experiències reals ens ha de representar una font d'inspiració i catalitzadores de les accions transformadores.

Els temes tractats en aquesta edició parlaran de crisis agudes, que són alhora cròniques; els vells i nous problemes derivats d'injustos equilibris de poder. La qüestió dels refugiats, que acaba d'esclatar a la cara de la ciutadania europea. El segon eix a tractar serà el dret a la informació, en un context de creixents dificultats a la llibertat d'expressió. El canvi climàtic, arran de l'irresponsable capteniment al qual indueix el capitalisme global serà el tercer dels eixos. La necessitat de la gestió dels serveis bàsics, les diverses experiències i projectes d'autogestió i les alternatives al capitalisme seran àmbits tractats. Tot plegat, ens hauria de portar a ser fidels a l'esperit de Porto Alegre, transformar el món per fer-lo més just.

Programa de la jornada

Tal com hem comentat, el Fòrum Social Català a Girona ha comptat amb la programació de 8 actes, ponències i espais de debat. A continuació fem un recull de les idees més rellevants i les propostes que es van treballar en cada un dels actes.

<p>MARXA reivindicativa pels carrers de Girona 10h Plaça Independència</p> <p>AUDITORI</p> <p>11h Inauguració del FSCat 2016 Lectura del manifest inaugural</p> <hr/> <p>11.30h Ponència d'Obertura del FSCat. Espai de debat sobre alternatives al capitalisme transformadora d'entitats i moviments socials.</p> <p>Amb: Mireu Etxezarreta (Economista, membre del seminari Taifa) - Sandra Ezquerro (Sociòloga, Economia Feminista) - Maria Jesús Izquierdo (Doctora en Sociologia i fundadora del grup d'investigació GESES). Moderar: Ure Comas</p> <hr/> <p>13h El veritable reptje del segle: el canvi climàtic i els seus impactes socio-ambientals</p> <p>Amb: Enric Cortiñas i Sergi Nuss (Associació Naturalistes de Girona), Alfons Pérez (Observatori del Deute en la Globalització), Bàrbara Schmitt (ADEN-Salvem l'Empordà i Grup Nord-Est de la Xarxa per a la Sobirania Energètica) i Grup Nord-Est de la Xarxa per a la Sobirania Energètica. Moderar: Lourdes Berdié (Xarxa per a la Sobirania Energètica).</p> <hr/> <p>16h Informar, per a què? El dret a la informació</p> <p>Amb: David Fernández (periodista col·laborador del Setmanari la Directa); Laia Altarriba (periodista, col·laboradora a Xarxa Penedès, el Crític entre altres); Miquel Toll, (periodista de l'Ariet), Manel Mesquita (periodista i editor d'Elidioni.com)</p>	<p>18h La gestió tèrbola de l'aigua a Catalunya</p> <p>Amb: Miriam Planas (AésV-ESF), Miquel Garriga (AésV), Dani Boix (AésV i ANG), Sergi Solà (AésV i GDT)</p> <p>AUDITORI PETIT</p> <p>13h L'escàndol de les desigualtats</p> <p>Amb: Patrícia Cantarell i Rocamora Responsible de mobilització social: Seu de Barcelona, Oxfam Intermón. Moderadora: Carme Vinyoles.</p> <hr/> <p>18h L'acollida de refugiats, de la sensibilització a la denúncia</p> <p>Amb: Representants de les diferents iniciatives actives de Figueres, Salt, Banyoles, Llagostera, Sant Feliu de Guírdols, ACAPS-Girona</p> <p>SALA FORMACIÓ</p> <p>13h Vermut amb l'Economia Solidària i de Cures</p> <p>Amb: Marc Roselló (Somenergia), Glòria Sanz (Xarxa Economia Solidària) dinamitzadora Mercè Botella (Elicon-SomConnexió), Albert Gasch (Responsable cultural de Fiare Banca Ètica), Albert Quintana (del Grup d'Iniciativa Territorial de Girona de Fiare Banca Ètica) Mària Solé (Coop57)</p> <hr/> <p>18h Autogestió i cogestió d'espais i ateneus populars. Un model de culturització i participació ciutadana</p>	<p>DINAR</p> <p>14:30h Dinar popular al Cobert de l'Escola Migdia Menú: Amanida, fideuà i postres. Inclou beguda. 7€/moneda solidària Punts de venda: Casal Independentista el Forn, Llibreria Les Voltes, Botiga Oxfam-Intermón, Coordinadora d'ONG Solidàries, Escudella Solidària</p> <p>FIRA D'ENTITATS</p> <p>Durant tot el dia a l'accés de la Biblioteca, Fira d'Entitats de les comarques gironines</p> <p>EXPOSICIONS</p> <p>Inauguració de l'exposició: Vida quotidiana i canvi climàtic. Mostra de l'Associació de Naturalistes de Girona</p> <p>Exposició: Sobre temporers de Càritas Espanyola</p> <p> www.facebook.com/FSCatGirona @FSCatGirona</p> <p>Amb la col·laboració de:</p> <p> Ajuntament de Girona</p> <p> Biblioteques de Girona Biblioteca Carles Rahola</p>
---	---	--

ESPAI DE DEBAT SOBRE ALTERNATIVES AL CAPITALISME

En els darrers anys s'ha anat fent visible la necessitat cada cop més urgent de generar alternatives sòlides al sistema econòmic imperant. El capitalisme ha anat mostrant la seva cara més amarga, bona prova d'això són tot un seguit d'apostes per un canvi de cicle i de model que s'evidencien des de la contestació més massiva fins als moviments socials de més llarg recorregut.

Maria Jesús Izquierdo explica la transformació que es dona en la producció capitalista, mentre venem la nostra força de treball per a la producció de mercaderies que generen capital econòmic, nosaltres ens transformem en mercaderies. Això passa en el sí d'un sistema capitalista, que transforma la riquesa en desigualtat, a partir dels processos d'acumulació de riquesa en mans d'aquelles que tenen els mitjans de producció. Izquierdo ens invita a deixar enrere eufemismes i a parlar sense embussos de pobresa. Deixar de ser simples espectadors i/o comptables de pobres, i passar a qüestionar els perquè d'aquest tipus de desigualtat. Cal per això apostar pel suport mutu, eliminar conceptes nocius - inherents a la lògica capitalista- com la competitivitat i generar confiança entre els moviments que donen suport al canvi de paradigma i a la superació del sistema capitalista. Izquierdo, aposta per una **vaga general indefinida com a eina, conscient del sacrifici que això comporta però també de la inevitabilitat d'aquesta confrontació necessària per a qualsevol canvi estructural.**

Si ens posem les ulleres liles i donem a aquest anàlisi una perspectiva de gènere, segons Izquierdo, observem que les dones són les que majoritàriament suporten el pes del treball de les cures, que és una tasca essencial i una necessitat cada cop més present en la nostra societat. Malgrat aquesta realitat, els salaris i les pensions de les dones són inferiors als dels homes, fet que es converteix en un instrument del mercat i reproduïx de les desigualtats estructurals que genera el patriarcat. Des d'aquesta perspectiva, l'autora destaca la importància de superar la divisió sexual del treball i col·locar al centre el debat sobre el treball reproductiu.

Per la seva banda, Miren Etxezarreta sosté que el capitalisme és un sistema injust i inviable social, ecològica i democràticament. Per tant creu necessària una alternativa que es construeixi des de l'actuació directa i col·lectiva amb una estratègia participativa i igualitària, en què els pes de les decisions recaigui sobre la ciutadania. És per això que aposta per una pluralitat en el disseny del projecte de canvi sistèmic des de la confluència de diversos àmbits d'autonomia, transformant la nostra societat des d'una sèrie d'acords mínims que farien trontollar l'actual paradigma. Segons Etxezarreta, cal **canviar la forma de produir riquesa trencant els oligopolis i desmercantilitzant l'ús de la natura.** Cal generar un sistema de distribució de la riquesa equitatiu, exercint el poder de la forma més horitzontal possible i potenciant els canvis en el dia a dia. Cal impregnar l'educació de valors col·lectius, afectius i solidaris, i generant **estructures de contrapoder que transportin la lluita en un espai central, quotidià i col·lectiu.**

L'ESCÀNDOL DE LES DESIGUALTATS

Es presenten diferents casos de desigualtat per tal d'analitzar-les i plantejar propostes.

1. Aturar l'evasió fiscal

Els milions de diners que fugen als paradisos fiscals són recursos que minven la possibilitat de construir societats més justes. Degut a la seva opacitat, els paradisos fiscals faciliten el blanqueig de capitals, la corrupció, el finançament de màfies, l'encobriment de tràfic d'armes i altres activitats contràries als drets humans i al bé comú.

Els estats tenen un paper clau per lluitar contra l'evasió fiscal. A nivell local, els Ajuntaments també tenen eines, per exemple poden reduir l'impacte global que aquesta situació genera declarant-se lliures de paradisos fiscals. En aquest sentit, es proposa que **els Ajuntament de les comarques gironines es declari "territoris lliures de paradisos fiscals" i facin passos per activar mecanismes que prohibeixin la contractació d'empreses privades per a prestar serveis públics que tinguin la seu social en paradisos fiscals o de societats que formin part de la matriu industrial domiciliada en paradisos fiscals.**

2. Renda Garantida Ciutadana

Les desigualtats s'han de combatre amb mesures redistributives de la riquera, com són els impostos progressius. Aquestes han de permetre garantir una renda ciutadana per a tothom, que asseguri una igualtat de mínims entre totes les persones, de manera que totes tinguin cobertes les necessitats bàsiques per a una vida digna.

En aquest sentit, es proposa **demanar al Parlament de Catalunya, i en particular als diputats de les comarques gironines, que aprovin la ILP de la Renda Garantida Ciutadana, i que adequin els pressupostos de la Generalitat per al seu efectiu desplegament.**

3. Derogar la Reforma Laboral

Un dels grans factors de desigualtat actuals és la precarització del treball i l'acumulació dels beneficis d'aquest treball en mans exclusives dels empresaris. Per lluitar contra la manca d'ocupació i la precarietat cal construir una economia social, solidària i cooperativa, on es mesuri el benefici social per sobre de l'acumulació de capital econòmic, on es prioritzi el repartiment just del treball, l'equitat en les escales salarials i la socialització de l'ocupació i la promoció de la rendibilitat social.

En aquest sentit, es proposa **demanar al Congrés dels Diputats i al Parlament de Catalunya la derogació de la darrera Reforma Laboral de l'Estat Espanyol, i l'exigència d'una legislació que doni compliment al que diu l'article 23 de la Declaració dels DDHH: Tota persona té dret al treball,**

a la lliure elecció de la seva ocupació, a condicions equitatives i satisfactòries de treball i a la protecció contra l'atur.

4. Compliment de la Llei 24/2015

Una de les conseqüències més alarmants del deteriorament de la situació econòmica, en els darrers anys, ha estat l'increment progressiu del nombre de famílies que no poden fer front adequadament al pagament dels seus préstecs hipotecaris o dels seus lloguers, i que es troben davant el desallotjament dels seus habitatges. Només durant l'any 2015, a Catalunya es van produir més de 15.500 llançaments (5.500 d'hipoteques i prop de 10.000 lloguers).

Una altra conseqüència és la pobresa energètica, és a dir, que les llars no poden mantenir una temperatura adequada ni pagar la quantitat d'energia suficient per garantir les seves necessitats domèstiques bàsiques, o que es veuen obligades a destinar una part excessiva dels seus ingressos a la factura energètica.

En aquest sentit, es proposa **exigir als responsables polítics de la Generalitat, els Consells Comarcals i els Ajuntament de Catalunya, que compleixin i facin complir en tota la seva magnitud i extensió la Llei 24/2015 i les normatives sobre pobresa energètica per tal de millorar la qualitat de vida de totes les famílies catalanes.**

5. Eradicar la mendicitat infantil

A l'Àfrica Occidental, especialment a Senegal, prop de 50.000 infants són considerats esclaus perquè no tenen accés a cap dels deu drets dels infants que l'Organització de les Nacions Unides abandera. Són explotats per falsos Mestres i estan sotmesos a tota mena d'abusos físics i psicològics. Aquests infants no tenen accés a l'educació ni cap possibilitat d'accedir als sistemes educatius de la zona. Segons l'Observatori dels Drets Humans, estan en situació d'esclavatge permanent.

Per aquest motiu, es proposa influir **en les autoritats locals dels països que pateixen aquesta lacra i sensibilitzar des de les organitzacions demanant suport a l'Agència Catalana de Cooperació perquè facin aplicar les lleis que ja tenen la majoria d'aquesta països sobre l'eradicació de la mendicitat infantil però que actualment no s'apliquen.**

6. Igualtat real entre homes i dones

Un estudi de la Generalitat revela que:

- *de 450 empreses només 5 tenen un 40 % de dones a llocs directius*
- *el 97% dels permisos que es demanen per tenir cura dels fills, gent gran o dependents els demanen dones*

- hi ha una escletxa salarial entre homes i dones entorn el 24% (>6.000 €/any)
- l'atur femení supera el masculí en el 95% dels municipis gironins

Una de cada tres dones al món pateix violència física o sexual (principalment a mans de la seva parella sentimental). A Espanya, l'any 2015, 57 dones van ser assassinades per homes. Per combatre aquesta desigualtat, la violència i la pobresa, ens cal la complicitat, solidaritat, compromís i col·laboració de totes les institucions i de la ciutadania. Ens cal Xarxa. Volem barris conscienciats, amb ciutadania activa, per una Girona Igualitària, justa i lliure de violència.

En aquest sentit, es proposa **exigir a les institucions el ferm compromís de legislar per eliminar les desigualtats de gènere. I demanar a la ciutadania que fiscalitzi aquestes institucions i exigeixi el compliment de les lleis, alhora que es duen a terme accions que persegueixin la violència contra les dones.**

Finalment, pel que fa al paper dels mitjans de comunicació i al trasllat d'aquesta realitat a la ciutadania, s'observa que els diferents fronts de la desigualtat marquen d'una forma més o menys explícita part de les informacions. En aquest sentit, es demana als professionals dels mitjans de comunicació una visió crítica que contribueixi a desvelar el percentatge de desigualtat present en les notícies, alertar davant qualsevol tendència induïda a criminalitzar la persona o col·lectiu que pateix desigualtat i exclusió social, elaborar mecanismes per evitar que l'escàndol de les desigualtats acabi percebent-se com un fet "normalitzat" dins la societat, al qual la ciutadania s'ha acostumi o l'accepti com a natural. Es proposa **crear una taula formada per representants d'entitats i mitjans de comunicació – en el marc de la comissió de periodisme solidari- per a sensibilitzar, generar consciència crítica i transformadora i debatre estratègies comunicatives.**

VERMUT AMB L'ECONOMIA SOLIDÀRIA I DE CURES

L'acte està pensat per tal que esdevingui un espai dinàmic, de debat entre les persones participants. S'ha convidat a membres d'iniciatives, persones de perfil més tècnic i voluntaris, polítics i públic en general. La voluntat és que sigui un espai de relació, d'intercanvi i d'enriquiment per a tots els participants; horitzontal, multidisciplinar i obert. S'utilitzen post-its com a recurs per a la dinamització de l'espai.

Als post-its hi trobem recollides les següents qüestions/preguntes:

- En què consisteix aquesta visió d'economia solidària, social (ESS) i de les cures.
- És necessària una altra manera d'entendre l'economia? L'ESS és la clau.
- Podem parlar d'ESS en l'actual model econòmic?
- Com es pot valorar l'impacte social (d'una iniciativa d'ESS)?
- Com valorem si una iniciativa està funcionant?
- Quina implantació i quines realitats hi ha a l'ESS?
- Som tancats? Tenim prou en compte la difusió (comunicació)?
- Com creixem?
- Com s'organitza la democràcia interna?
- És fàcil la gestió del grup? Emocions, conflictes,...
- Què vol dir principi de transparència?
- Com mostrar/evidenciar, en la prestació de serveis que som ESS?

El debat s'inicia amb una valoració del concepte Economia solidària i de cures, concretament en referència a l'especificació de les cures. S'incorpora la idea d'economia de cures amb la intenció de visibilitzar l'esfera reproductiva i donar valor a aquesta vessant de l'economia social.

Des d'Eticom, una iniciativa de telecomunicacions, comenten com de complicat és, segons la seva experiència, gestionar les cures fins la iniciativa. Cada membre és/està (en) la intersecció de moltes esferes relació i cures: amb les altres membres de l'equip, amb les sòcies, amb les clients, amb les usuàries, amb les proveïdores, amb les famílies, la cura personal.

La I., que és professora a la Universitat de Girona, comenta que **cal que en l'economia la persona estigui al centre**, per això cal **primar una visió humanista de l'economia i pensar en el benestar de la societat**.

Des de Som Energia, una iniciativa d'energies renovables, expliquen la importància de mantenir la cura persona pròpia per tal de poder donar el millor de nosaltres a les nostres feines respectives. Exposen, fent referències a una de les idees recollides als post-its que aquesta és la manera de visibilitzar-nos més i millor.

Des de Coop57, una iniciativa de serveis financers, es dona per suposar, per la seva experiència, que les iniciatives d'ESS ja tenen una manera pròpia de fer, que no els cal una estratègia (de comunicació). Ara

bé, tot i això, des de la iniciativa publiquen i envien un butlletí on s'explica quines entitats noves s'han fet sòcies, quins crèdits s'han donat i perquè.

Des d'Éticom, comenten que malgrat tots tenim ben clara la teoria i com, a la pràctica arriba el conflicte: es generen tensions entre la cura de les treballadores i la cura de les clients. Explica l'exemple de la tècnica que durant una hora atén molt bé una persona que se sentirà molt ben cuidada i, en aquell espai de temps deixa d'atendre'n tres, que se sentiran mal cuidades. Exposa que és difícil gestionar això gent els equilibris necessaris per tal de mantenir la viabilitat econòmica de la iniciativa.

Des d'Ecoarxa Garrotxa, una xarxa de productors i consumidors, cita com, **en no haver rebut ni una educació emocional mínima, les experiències comunitàries i cooperatives acostumen a fracassar per problemes que requeririen una bona gestió emocional** més que no pas aquella que es pot realitzar només des de la voluntarietat. A la seva iniciativa tenen consciència de la necessitat de crear espais per a treballar aquests aspectes.

Des de Fiare, un banc cooperatiu i ètic, esmenten les dificultats que la seva iniciativa pel fet de tenir un àmbit d'actuació geogràfic estatal, com Som Energia, i això afegeix complexitat a l'hora de gestionar tots aquests temes. Parla de la banca virtual i de la confiança. El sistema bancari està basat en la confiança de les client, i això és molt complicat per a una entitat nova, per una entitat que s'organitza com a cooperativa sense ànim de lucre, de manera diferent a les altres, i més per a una entitat que no té una xarxa d'oficines al territori, de fet ni una oficina a comarques gironines ni enlloc de Catalunya. També afegeix que la banca tradicional ha jugat amb la confiança de les persones. Explica l'exemple de les comissions, **fer les coses de manera ètica vol dir ser transparent amb els costos i repercutir-los als clients, a diferència de la banca tradicional que els pot internalitzar eixugant-los amb altres beneficis que no explicaran d'on provenen i que una banca ètica no tindrà mai.**

Des d'Éticom, expliquen que a l'ESS cal aconseguir que els usuaris assumeixin les seves responsabilitats. També explica com fa mal quan algú els diu: "no m'esperava això de vosaltres".

D'altra banda des de Som Energia destaquen que es nota com els clients, fins ara, han estat tractats d'una altra manera.

Som Energia i Fiare parlen de com les noves tecnologies ajuden a tenir una major transparència i informació. Tot i que **una feblesa de l'ESS seria que, en pro d'una major participació es confongui aquesta per omplir en 10 minuts una enquesta, o votar des del sofà de casa.** Sobre això, des de Coop57 destaquen la importància del treball en comissions. La N. exposa que cal assolir un equilibri entre assemblearisme i representativitat.

Des d'Ecoarxa Garrotxa es pregunten si es pot parlar d'ESS dins del model capitalista on estem inserits? Expliquen la seva experiència, formada per prossumidors. Exposen que en general les persones no estem apoderades, no sabem on ni com informar-nos, responsabilitzar-nos ni autogestionar-nos.

Des de Fiare exposen que es resisteixen a acceptar que l'ESS no existeix. I afegeixen que estem en un procés. Denuncien que el sistema no els vol deixar fer, sinó que els va a la contra a les iniciatives d'ESS, que posa entrebancs de moltes formes (cas de les targetes de dèbit, que se n'ha canviat el sistema).

Des de Suno, una iniciativa petita cooperativa de producció del sector de les renovables, exposen que per a ells **és molt important no perdre la politització dins la cooperativa**. Que és important el concepte darrere aquesta forma jurídica, que no és qüestió de triar-la només per alguns aspectes pràctics que ofereix. Afegeixen que semblaria que les iniciatives formades per persones que vénen de moviments socials tindrien més per mà els aspectes de cures però que tot i així costa traslladar l'experiència prèvia a les iniciatives econòmiques.

La G. destaca que **una altra economia és real**, que l'ESS ja hi és i que **el que ha de fer és créixer**.

En M. explica que ell no està dins cap iniciativa d'ESS però que és usuari. S'ha constituït una associació per a promoure que els estudiants de secundària creïn cooperatives. Federació de Cooperatives d'Instituts.

Des d'Eticom declaren com "quan mires enrere fa goig, però és tan gros el que queda per fer que et sents petit. Tenim un somni tan gran!"

La I., que es professora a la UdG i està a Càritas, diu que cal canviar a nivell individual, que l'economia tradicional descobreix la part més fosca de les persones, mentre que l'ESS promou i creix amb els aspectes positius de la persona.

Des del Comitè Social de Coop57, exposen que **"ja som fora del capitalisme"** i que "en moments foscos recorden la frase de Eduardo Galeano "la utopia ens serveix per a caminar".

Des de Som Energia, comenten que malgrat la mida de les iniciatives, **no deixem de ser petits, que anem posant peces i que passem del desànim a l'acció**.

L'E. que participa a l'Ecoarxa, al Banc del Temps, diu que vol canviar el món però "el món canvia sense comptar amb mi".

R., és membre d'Ecoarxa però no és molt actiu, exposa que el problema és que els valors del capitalisme els duem dins, l'enemic no són els banquers.

En F. es vol fer soci d'Eticom, exposa que cal començar per algun lloc i demana si és sostenible el creixement indefinit?

Des de Fiare expliquen, fent referència a un dels *post its*, que una de les maneres de mesurar l'impacte social de la seva iniciativa són els euros: en un any van recollir 21 M d'euros d'estalvi. **Demanen col·laboració ja que ara cal trobar iniciatives socials que busquin inversió**.

En J. pensa que l'ESS és real, que és l'altra economia la que no existeix. L'ESS és l'economia real, la que estem fent entre totes.

Des de Suno exposen que han de créixer i estan interessats a fer intercooperació. Creu que tant l'educació com les administracions tenen un paper important en el desenvolupament de l'ESS.

En S., que és de Sant Joan les Fonts, del grup de Xinxetes Taronges de Pam a Pam i d'Ecoarxa Garrotxa, declara que tots plegats estem en un moment de transició.

L'E. de Santa Coloma, ha vingut per informar-se. Denuncia que la informació no arriba a tothom. Destaca el paper d'internet en la difusió de les noves idees i formes d'organitzar-se. Diu que **cal consumir local enlloc de comprar barato el que es produeix en males condicions laborals a la Xina**.

EL VERITABLE REpte DEL SEGLE: EL CANVI CLIMÀTIC I ELS SEUS IMPACTES SOCIO-AMBIENTALS

Primerament, es situa el decreixement en el context actual del paradigma del creixement per donar les claus de perquè és necessari i urgent decreixer i mostrar que la lògica imperant res té a veure amb aquesta necessitat i urgència.

- Primera part: situació global dels plans, estratègies i tractats que estructurin els territoris per servir els mercats globals.
- Segona part: traçar unes línies que puguin inspirar les propostes per impulsar el decreixement des del nou marc català.

PART I

Es descriuen tres fets rellevats.

1) Avenç i aprofundiment de la frontera extractiva

Caracteritzada pels combustibles no convencionals. La impactologia del Delta del Níger, del Yasuní equatorià ara el podem trobar a Dakota del Nord, Alberta i fins i tot Riudaura (prospeccions fracking) i Palamós (prospeccions marines).

Els tractats com el TTIP, CETA són facilitadors i dinamitzadores d'aquest avenç. El TTIP podria ajudar a l'exportació de no convencionals (lleis EE.UU. restrictives després de la crisi del petroli de 1973) i el CETA ja va posar en dubte la Directiva de la Qualitat de Combustibles en la seva negociació.

L'esperança dels governs de Bolívia i sobretot l'Equador s'ha esvaït. La constitució equatoriana reconeix els drets de la Mare Terra i el govern va llançar la proposta de deixar el petroli del Yasuní en el subsòl però amb els anys no ha pogut (ni ha volgut) canviar la matriu primario-exportadora.

2) Els grans plans d'infraestructures

Transformen els territoris en espais d'extracció, de producció, de trànsit, d'intercanvi modal, de consum:

- Sub-Amèrica: IIRSA, 579 projectes d'infraestructures (carreteres, trens, ports, aeroports) pel petroli, gas, or, ...
- Àfrica: 51 projectes de corredors per augmentar de 6 a 8 vegades el trànsit de mercaderies.
- Xina: la ruta de la seda del S.XXI: "One Belt, One Road", projecte per exportar mercaderies xineses per via terrestre i marítima fins a Orient Mitjà, Àfrica i Europa. Veure tren de Chongqing-Duisburg.
- Europa: Pla Juncker, 315mil milions d'Euros principalment amb infraestructures, moltes energètiques contingudes a l'estratègia de la Unió Energètica, algunes creuen el territori català com el gasoducte MIDCAT.

3) Com es finança?

Tots aquests plans tenen un cost de desenes de bilions d'euros i després de la crisi financera no és fàcil trobar crèdit. Actualment s'intenta atraure dels mercats de capital. Com?

- A través de l'emissió d'accions i/o bons de projecte
- Amb partenariats públic-privats on l'esfera pública cobreix parcial o totalment el risc de la inversió

Aquest fenomen de predomini i domini de l'esfera financera l'anomenen financiarització i s'està imposant en el món de les grans infraestructures: la financiarització de les infraestructures.

PART II

És fàcil arribar a la conclusió veient la primera part, que **lluny de decreixer la màquina prem l'accelerador. Però hi podem fer alguna cosa?**

Antonio Gràmsci deia "sóc pessimista de la intel·ligència però optimista de la voluntat. Des d'aquesta voluntat **s'ha d'impulsar el decreixement, aquest concepte aglutinador i provocador que advoca per una dràstica dieta del metabolisme social de la classe consumidora, entre moltes altres coses: simplicitat voluntària, austeritat (no la de la Merkel), béns relacionals i multitud d'experiències que ja existeixen.**

A Catalunya es va crear l'any 2008 la Xarxa pel Decreixement però actualment està desactivada. També està el grup de Degrowth de la UAB, referents acadèmics de la temàtica. S'exposen cinc línies d'inspiració pel debat:

- Salt d'escala. **Tenim un munt d'experiències diverses i autònomes: grups de consum, monedes social complementàries, bancs del temps, horts urbans, grups de criança,... Com es podria facilitar perquè es repliquessin i/o fessin un salt d'escala?**
- Debat conceptual (vinculat al punt 3). És decreixement la paraula? Ens serveix a nosaltres o serveix també a la massa crítica?
- Escala de l'estratègia. I si tenim el debat conceptual vinculat a l'estratègia? Per exemple, dins d'una estratègia de decreixement **podem parlar (tàcticament) de relocalització a escala global.**
- Contestem al creixement: de quines eines ens dotem per aturar els plans, estratègies, les grans infraestructures, ... Volem tenir, per exemple, la capacitat de convocar consultes prèvies, lliures i informades?
- Béns relacionals: per transitar dels béns materials als relacionals **haurem d'aprendre a relacionar-nos més i millor. Per tant, el treball per processos, la facilitació, l'escolta activa, la comunicació no violenta, les cures persona i col·lectives i fins i tot algunes lectures d'altres cosmovisions ens poden ajudar.**

Els reptes que ens planteja el decreixement són directament proporcionals a les amenaces del creixement. Ens hi posem?

INFORMAR, PER A QUÈ? EL DRET A LA INFORMACIÓ

David Fernández arrenca amb una cita de Ramon Barnils: «Els mitjans de comunicació són l'exèrcit del segle XXI». Segons Fernández, si bé el negoci de la informació ha canviat en la seva forma, la banca és qui segueix controlant els 8 grans mitjans de comunicació que trobem a casa nostra. Als 90's es deia que el tema comunicatiu «era cosa d'Emilios» perquè tant Botín com Ybarra, tots dos al capdavant del Santander i del BBVA, controlaven el 66% del què es llegia a l'Estat espanyol.

Per tant, res a veure amb el que defineix el dret a una informació lliure, veraç i contrastada. I això també ho trobaríem en els mitjans de comunicació públics. A tall d'exemple: a Catalunya, l'últim nomenament dels caps de TV3 i de Catalunya Ràdio, segons Fernández, respon a un «intercanvi de cromos» entre ERC i CiU. Els mitjans de comunicació públics estan controlats políticament.

El dret a la informació lliure, contrastada i veraç topa també amb què el 90% de la informació està produïda per gabinets de comunicació i això fa que sovint es confongui la informació amb mera propaganda. Una altra confusió-suplantació en aquest segle XXI és l'entreteniment versus la informació crítica. D'altres factors que afecten de ple el Dret a la informació és la crisi que ha normalitzat la precarietat en el sector periodístic i ha deixat al carrer més de 11.000 periodistes.

També cal parlar de l'eclosió d'internet, que si bé pot jugar un paper importantíssim amb els moviments socials, tenen una part negativa que és la immediatesa informativa que pot incidir en la qualitat informativa i en la quantitat. Tenim un sobreexcés d'informacions, que fa que acabem per no sentir-nos ni implicats ni interpel·lats, amb el que passa fora de les pantalles. «L'estafa permanent del neoliberalisme és el segrest de la sobirania dels pobles. I això no ha canviat respecte els 80-90's. La diferència és que ara ho sabem tot però no fem res», va reblar Fernández.

Per això és important un tercer espai amb mitjans de comunicació socials com La Directa, mitjà al qual representava Fernández, i que està formada per una plantilla de 180 persones voluntàries. En paraules de l'exdiputat, «informem des d'un costat de la barricada» i han creat una autèntica xarxa informativa que es creu allò de la 'desobediència' i que té la peculiaritat de tenir una redacció assembleària. Els mitjans de comunicació socials o dits també alternatius són sobretot, premsa 'complementària' més que alternativa, ja que no estan competint al mateix nivell. En aquest sentit, és molt necessari tenir mitjans de comunicació propis, que donin la seva versió.

Per a Miquel Toll (Ariet), per conèixer la salut d'un sistema democràtic cal veure com està la llibertat d'expressió i veure quina és la qualitat de fonts informatives. Toll va recordar algunes de les últimes lleis aprovades des de Madrid i que toquen de ple el dret a la informació, com són la Llei de seguretat

ciutadana (que prohibeix fer fotos a les forces de seguretat, per exemple) o la de l'enjudiciament criminal (que permet fer escoltes sense autorització).

Per a Toll el silenci per part de les fonts oficials és també una manera de 'controlar' la informació i que per tant, afecta de ple el Dret a la Informació. Així, el periodista de l'Ariet va fer una crida a entitats, ONG, ciutadania i moviments socials a convertir-se en fonts i a fer de talps. «És responsabilitat de totes teixir una bona xarxa de mitjans independents, lliures de condicionaments econòmics».

Laia Altarriba (Xarxa Penedès) va cridar a reforçar els mitjans de comunicació locals, alternatius, populars o contra informatius. «Hem d'aspirar a ser centrals, els mitjans de comunicació locals». Per a Altarriba, les xarxes socials tenen la 'virtut' de desbordar els grans mitjans de comunicació i d'anar més enllà del què ens volen mostrar. David Fernández, però, hi veu una terrible paradoxa «som els treballadors gratuïts de Facebook i Twitter».

Les conclusions que s'extreuen del debat són:

- **Cal militar en el Dret a la Informació. És responsabilitat de totes tenir una bona xarxa de mitjans independents.**
- **És importantíssim tenir mitjans de comunicació propis, que donin una altra versió.**
- **ONG, ciutadania i moviments socials han de convertir-se en fonts i han de fer de talps.**
- **Les xarxes socials poden tenir un paper fiscalitzador si són ben utilitzades i són una eina potentíssima per als moviments socials.**
- **Hem de reforçar els mitjans de comunicació independents, utilitzant-los per a informar-nos i col·laborant econòmicament si podem. En el llistat de mitjans a recomanar: La Directa, Xarxa Penedès, Ariet, Eldimoni.com, Eldiario.es, xnet.net, etc.**
- **Cal exigir que els mitjans de comunicació públics no estiguin controlats políticament.**

LA GESTIÓ TÈRBOLA DE L'AIGUA

Les dues primeres presentacions van posar de manifest com el model econòmic actual està fent que la gestió de l'aigua estigui supeditada a ser un negoci com més lucratiu millor.

Primer es va posar de manifest l'anomalia que suposa la gestió privada de l'aigua a Catalunya, ja que el percentatge de gestió privada respecte la pública és molt més alt (80%) que a la resta d'Espanya (50%), d'Europa (30%) o del Món (10%). Es va analitzar la visió que hi ha darrera les multinacionals que estan privatitzant els serveis d'aigua arreu del món i es va evidenciar que l'objectiu és aconseguir el màxim benefici econòmic per sobre de qualsevol altre criteri. Per tant, la seva visió està a les antípodes del reconeixement que va fer les Nacions Unides al 2010 quan va declarar l'accés a l'aigua potable un dels Drets Humans. Es va fer èmfasi en la falsedat de les creences sobre la suposada major eficiència i el menor preu quan la gestió és privada. Amb exemples es va poder evidenciar que realment hi ha més casos de la situació contrària, menor cost de l'aigua i una gestió més eficient sota la gestió pública. Posteriorment es va fer un "zoom" a la situació de Catalunya a nivell municipal, evidenciant-se que els municipis amb una alta població tenen una gestió privada i, en canvi, als municipis amb poca gent la gestió és pública. Posant-se de manifest que la gestió privada busca el negoci per sobre d'altres aspectes. Fins i tot es va explicar el que suposa del rebut de l'aigua en l'àrea metropolitana els costos no associats a l'aigua, un 56%. La nota positiva va ser la creixent onada popular arreu del planeta reclamant una gestió pública. Així a **Catalunya el nombre de municipis que estan remunicipalitzant els serveis d'aigua creix cada dia.**

En els cas dels purins es van comentar dades on posaven de manifest com les petites explotacions ramaderes s'estava substituint per empreses de centenars i centenars de caps de bestiar. Aquest procés a més de suposar un problema social molt important té un efecte directe sobre l'entorn, essent la contaminació de l'aigua dels aquífers un dels principals efectes. Així, els beneficis d'uns pocs generen problemes que hem de resoldre amb els diners de tots. I malgrat el discurs que s'ha d'afavorir els "motors" econòmics, ja que portaran prosperitat i treball al territori, la realitat és tot el contrari. La gent del territori s'empobreix i la generació de llocs de treball es fa a còpia de fer més precària l'oferta laboral.

Finalment es va manifestar la poca voluntat de revertir la situació dels nostres ecosistemes aquàtics. La millora de l'estat ecològic dels quals hauria de ser la principal preocupació i ocupació dels òrgans públics que gestionen l'aigua segons es desprèn de la Directiva Marc de l'Aigua, text legal europeu aprovat al 2000. A Catalunya i pel que fa a les conques internes (és a dir, totes menys l'Ebre) aquesta tasca la realitza l'Agència Catalana de l'Aigua. Es va parlar del decebedor paper que ha jugat en els darrers anys. Concretament pel que fa a la nul·la efectivitat que ha demostrat en **aconseguir que es respectin els cabals de manteniment** que la mateixa Agència va proposar ara ja fa més de 10 anys. Després de no aprovar-se CAP dels Plans Sectorials (documents que havien de regular com s'havien de portar a la

pràctica el respecte als cabals mínims), l'any passat l'Agència va treure a exposició pública un **Pla de l'Aigua pels propers 6 anys (2016-2021)**. El document, en opinió de les entitats que configuren la plataforma ***Aigua ÉS Vida***, suposa una proposta de sota mínims que no garanteix de cap manera el bon estat ecològic dels ecosistemes aquàtics. Es van discutir alguns dels molts problemes que conté el Pla i que van suposar la **presentació de quatre blocs d'al·legacions** per part de la Plataforma. De la mateixa manera es va comentar les decebedores respostes que han rebut les al·legacions.

En el debat va aparèixer el **crit unànim a favor lluitar perquè retorni a la ciutadania la gestió de bens bàsics, com l'aigua, i vetllar perquè la gestió pública garanteixi els Drets Humans com l'accés a l'aigua potable a tota la població.**

L'ACOLLIDA DE REFUGIATS, DE LA SENSIBILITZACIÓ A LA DENÚNCIA

ACAPS (Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí)

En els camps de refugiats del Sàhara hi ha unes 155.000 persones que viuen o sobreviuen en condicions precàries. ACAPS ens presenta dos línies de treball, per un costat la feina en el territori, l'objectiu de la qual és **aconseguir que es faci un referèndum per tal que la població del Sàhara** pugui decidir el seu futur. L'altra àmbit de treball és la línia des d'aquí. En aquest sentit, es **denuncia que l'estat espanyol s'ha desentès totalment dels sahrauís, al 99% de les persones que sol·liciten asil no se'ls reconeix la condició de refugiat/da**. L'entitat exposa que hi ha una manca d'interès en documentar-los, fet que genera situacions de desemparament legal d'aquestes persones que viuen en territori espanyol. Es va aconseguir que se'ls fes una cèdula però això implica la renovació anual, a més, per aconseguir-la s'ha d'anar a un notari que certifiqui que no és de procedència Mauritana, Algeriana ni Marroquina. Una altra via seria **aconseguir que són apàtrides, per reivindicar la seva situació d'opressió**, però aquesta és una via complicada i que demanaria molta capacitat per fer incidència política en aquest sentit, o un canvi de rumb en el reconeixement de l'estat espanyol cap al conflicte del Sàhara.

Associació solidària amb el poble Siri

L'associació neix el 2013, arran de l'arribada de 10 persones refugiades a Catalunya. Fan accions per aconseguir finançament per medicaments que es compren a Turquia, ajuden a dos escoles amb infants orfes que hi ha a Apel. Estan coordinats amb OÑAN (La Coordinadora d'ONG que es troba a Turquia i proposa a totes les entitats que tenen conveni amb ells donar suport a les necessitats que tenen). Des de l'entitat es valora que és **millor no enviar contenidors sinó recollir diners i enviar-los a entitats i projectes que treballen al territori**.

REFUGIR – Associació de Voluntàries del Gironès

Un total de 19 persones es van desplaçar al camp de refugiats d'Idomeni. Un cop allà van gestionar l'ajuda a través de l'associació Interbole i l'acció solidària i logística- Erec. La feina que feien era anar cada dia al mercat a comprar menjar per repartir-lo, a la nit feien packs (amb aigua, potitos, galetes) i les repartien a les tendes on hi havia infants. Aquesta és la tasca que van dur a terme al territori, ara bé, on cop han tornat, des d'aquí creuen que cal treball per fer pressió a les institucions per solucionar el problema. Per exemple, un dels problemes que es detecta al camp és la dificultat d'aquestes persones per aconseguir cita per demanar asil, ho han de fer a través d'skype i es troben amb grans dificultats per fer-ho. A més, s'han de desplaçar a Grècia per fer la sol·licitud i això els és totalment impossible.

Plataforma per la Pau de Lloret

Des de la plataforma treballen especialment des de l'àmbit de la sensibilització, sobretot a les escoles, fan exposicions de fotografies, xerrades. La Plataforma Stop Mare Mortum els va proporcionar un exposició

que retrata el viatge de Lesbos a Berlín, i van convidar a escoles, instituts i espais de Lloret a anar a veure-la. Altres exposicions fetes són: Rostres de la mediterrània, 70 anys de la bomba atòmica.

Plataforma de suport als refugiats de Banyoles

La plataforma es va crear després que es publiqués la fotografia de l'Aylan, el nen Sirià que es va morir ofegat. L'objectiu inicial era la gestió municipal per a l'acollida de persones refugiades però arran la manca d'agilitat en aquest àmbit, s'estan duent a terme diferents accions de sensibilització i conscienciació sobre la problemàtica.

Plataforma Garrotxa Acull

La Plataforma informa que des de l'Ajuntament d'Olot els han informat que tenen un pla d'acollida per quan arribin les persones refugiades, tot i així, es duen a terme accions de pressió, per exemple en l'àmbit d'habitatge. Es pressiona a l'Ajuntament perquè aconseguixi que els pisos buits que són propietat dels bancs es cedeixin per aquesta funció i altres funcions socials. A més, fan accions ciutadanes, com concentracions amb espelmes, recullen diners. Presenten una **proposta d'actuació a nivell internacional. Proposen fer autobusos arreu de Catalunya i Europa per anar fins als camps d'Idomeni i portar a la gent que vulgui**. Arran d'aquesta proposta es presenten diferents opcions, com fer un vaixell, i es comenta que seria una acció que independentment de si les persones volen venir o no a territori espanyol, serviria a nivell de mobilització i articulació ciutadana. La proposta té molt bona acollida. No obstant es proposen diferents mesures a prendre per tal que sigui reeixida: assessorament jurídic, aprofitar l'anada de voluntaris per buscar persones interessades, implicar ajuntaments i empreses locals en el finançament del transport.

Plataforma Guíxols Acull

La plataforma s'ha creat recentment i actualment estan treballant coordinadament amb la plataforma de Girona, desenvolupant accions a nivell de territori.

Plataforma Girona Acull

Es una plataforma que s'ha creat recentment, sorgeix arran de la Comissió de Suport a persones refugiades de la Coordinadora d'ONG i les jornades sobre refugiades que van impulsar la CUP. Actualment treballen mitjançant assemblees plenàries cada quinze dies, i comissions de treball: institucional, sensibilització i acció, ajuda humanitària i una comissió de comunicació i coordinació. Gairebé un centenar de persones forma part de la Plataforma. A nivell institucional estan fent feina per presentar una **demanda contra la Unió Europea per l'acord signat amb Turquia, es fa seguiment de les mocions que han presentat als ajuntaments i s'impulsa que els ajuntament que no ho han fet ho facin**. Pel que fa a les accions, s'organitzen cassolades setmanalment davant l'Ajuntament, es repartiran pancartes per Sant Jordi i s'està treballant en una gran manifestació a nivell de comarques gironines.

AUTOGESTIÓ I COGESTIÓ D'ESP AIS I ATENEUS POPULARS. UN MODEL DE CULTURA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

Ateneu Eugenienc

El local està situat al barri de Santa Eugènia de Ter, a l'espai que acollia la Biblioteca Salvador Allende, fins que aquesta es va traslladar a l'edifici Marfà.

Davant el perill que l'espai quedés abandonat, la Mancomunitat de Santa Eugènia-Can Gibert del Pla – un col·lectiu que engloba les entitats dels dos barris- va proposar a l'Ajuntament de Girona, fer-se càrrec de la gestió diària del local i la dinamització d'un sector molt tocat per la realitat socioeconòmica del barri.

L'Ajuntament de Girona va signar un conveni amb la Mancomunitat pel qual es cedeix el local per l'ús i la dinamització del mateix en benefici del teixit associatiu del barri. Amb el finançament dels Pressupostos participats de Girona s'habilita el local, s'arreglen els desperfectes que havia provocat el desús, i s'habilita per a l'obertura al públic.

Actualment funciona com a local d'entitats, i poden fer-ne ús les entitats i col·lectius que estiguin o no registrats, grups de persones o ciutadania de manera particular. Actualment, la coordinació de les tasques i/o activitats que s'hi desenvolupen s'acorden a la comissió oberta de l'Ateneu, la qual es reuneix cada dilluns a les 19h al mateix ateneu. En aquest sentit, l'ateneu és gestionat per les entitats però la titularitat del local segueix sent municipal.

Des de la mancomunitat s'entén que aquest és un conveni compensatori, davant l'intent (sense èxit) d'impulsar la cogestió d'espais públics com el Centre Cívic Can Ninetes del mateix barri de Santa Eugènia de Ter.

Ateneu Coma Cros de Salt

L'espai de la Coma Cros de Salt té uns 3000 metres quadrats de superfícies que, segons part del teixit Associatiu del poble de Salt, estan desaprofitats. Des de fa més de dos anys, un conjunt d'entitats i col·lectius Saltencs treballen en el projecte de destinar l'espai ComaCros en un Ateneu Popular gestionat pel teixit associatiu que, tot i ser nombrós, no té espais comuns en els quals poder treballar en xarxa.

L'actual Equip de Govern Municipal de l'Ajuntament de Salt s'ha mostrat més obert a contemplar la possibilitat de cogestió d'aquest equipament de titularitat pública, al contrari que l'anterior equip de govern. Malgrat això, actualment l'Ajuntament de Salt diu que no és possible la cessió d'equipaments públics a entitats, doncs el reglament municipal no contempla aquesta possibilitat. Tot i això, es detecta que aquest element podria canviar, ja que hi ha experiències en altres municipis que així ho demostren.

El grup impulsor de l'Ateneu Coma Cros treballa en comissions a través de les quals s'articulen tant les propostes d'acord com de dinamització de l'espai. La proposta que desenvolupen consisteix en signar un conveni de cogestió d'un espai públic en benefici de les entitats, que es comprometen a dinamitzar i coordinar la gestió d'usos oberts a tothom qui vulgui participar de l'espai.

Ateneu Salvadora Catà

És un projecte d'espai autogestionat que té la seu a una antiga oficina bancària "alliberada" per la ciutadania, i dona el seu nom a una bugadera de Girona que va ser la primera víctima a l'entrada de les tropes franquistes a Girona l'any 1939.

És un espai ocupat des de l'1 de maig del 2015. La seva organització és horitzontal i assembleària, i la dinamització de l'espai funciona a través de comissions amb la participació de tothom qui fa ús de l'espai. Al barri on estan situats, no hi ha un teixit associatiu fort i actiu. L'Espai dona cabuda a l'activitat de col·lectius no desitjats" per l'Administració, i pretén afiançar un local a on confluïr diverses iniciatives populars i de lluita social.

El finançament del dia a dia s'assoleix a través de "La Kafeta". Una barra de bar que obre setmanalment (cada setmana van rotant els col·lectius que hi participen), o bé en activitats puntuals en les quals obren el servei de bar aquells Col·lectius que dinamitzen l'activitat. El finançament del local no correspon a ningú ja que és un espai ocupat, i si l'entitat bancària decideix fer-los fora buscaran un altre espai que alliberar. Creuen que assumir les despeses de qualsevol local fa que les energies humanes del grup vagin a com pagar el lloguer, i no pas a la promoció i/o dinamització del projecte.

Associació Escudella Solidària

El local està situat al C/Bassegoda del barri de Sta. Eugènia de Ter de Girona, i porta obert des de setembre del 2014. La gestió del dia a dia i la dinamització de l'espai es coordina a través d'assemblees setmanals, i el lloguer més les despeses derivades les suporta la mateixa associació ja sigui amb subvencions inicials per engegar el projecte (que van anar, principalment, a obres d'habilitació del local), la promoció d'activitats populars per fer calaix i la col·laboració econòmica de les Entitats, col·lectius i/o projectes d'autoocupació que es desenvolupen al local.

L'objectiu del Projecte és dotar d'una infraestructura potent i un paraigües legal a totes aquelles Entitats i/o Col·lectius que així ho desitgin, posar-lo també a disposició de persones individuals en igualtat d'oportunitats i compartir un objectiu comú com és el de participar plegades en projectes globals gràcies als 700m2 del que es disposa.

Al local s'hi desenvolupen activitats de formació, d'acompanyament a idees individuals i col·lectives, lúdiques, de suport logístic a projectes d'emprenedoria, de facilitació en el dia a dia d'Entitats i col·lectius de Girona, de debat i de cultura ciutadana. S'hi fomenta la participació, la sensibilització, el consum responsable i ecològic, l'aprofitament i el reciclatge, l'ús de la moneda social, l'accés lliure a la cultura i les noves tecnologies, la igualtat d'oportunitats, la sociabilització, la sinèrgia, el respecte mutu i la interculturalitat.

A més, col·laboren amb Cooperatives, ONGs, la Mancomunitat Sta.Eugènia-Can Gibert, la Xarxa pels Drets Socials de Girona-Salt, el Centre Cívic Can Ninetes, l'Ajuntament de Girona i d'altres Associacions Gironines, acollint la seva activitat i promovent conjuntament la cultura popular (creació Gegants de Sta.Eugènia, participació en Actes interculturals i Associatius, etc). I tot això, gràcies a l'ús compartit d'un espai comú de trobada que faciliti l'articulació de projectes conjunts, ofereixi una oportunitat a tothom qui vulgui consumir i/o promoure cultura, faciliti la participació ciutadana i reforci la sinèrgia.

L'objectiu a mitjà termini és assolir l'autosuficiència econòmica del projecte i, per tant, poder assumir les despeses derivades de llogar un local sense la necessitat de l'Administració per suportar l'espai. Una autosuficiència de la qual han de participar com més col·lectius millor per tal de dispersar la càrrega econòmica del dia a dia i fer-la més assumible, a l'hora que signifiqui la disposició d'un local propi a on garantir la continuïtat dels Projectes independentment del que vulgui l'Administració.

Som Pujarnol

El darrer Projecte que es presenta és el d'aquesta espai comunitari situat a Porqueres (Banyoles), el qual significa una manera de lluitar col·lectivament contra els estàndards capitalistes i competitius de la societat. El projecte està integrat dins la filosofia i dinàmiques de la Cooperativa Integral Catalana, la qual promou l'aprofitament de les esclèxes legals per satisfer aspectes com l'habitatge i/o d'altres drets bàsics. El seu funcionament intern és assembleari i es financen a través d'activitats, dinars i concerts populars que desenvolupen tant a la mateixa casa com a d'altres jornades socials.

Un cop presentats els projectes, es desenvolupa un debat entorn els models d'autogestió i participació ciutadana:

- a) El punt de comú de tots els projectes és que hi ha una mancança per part de l'Administració Pública, que ha motivat la necessitat que estiguem proposant espais autogestionats i/o cogestionats per satisfer les necessitats que, al nostra parer, tenim en benefici de la participació, informació, cultura, conscienciació, sensibilització i mobilització ciutadana.
- b) Cap dels models exposats és millor ni pitjor, exemplifiquen diferents maneres d'arribar a objectius similars.

- c) En el cas concret de Girona, la Xarxa de Centres Cívics, en el seu dia va impulsar l'Ajuntament de Girona, no satisfà les necessitats reals del teixit associatiu, ja que el seu ús es limita a entitats que es lucren sota figures legals d'entitats, i a controlar l'activitat dels col·lectius a través de facilitar i acompanyar-los en el seu dia a dia. Un acompanyament que crea una dependència de determinades entitats amb l'Ajuntament, ja que s'acostumen a que els facin tota la feina. És una manera d'adormir unes entitats, que naixien per vocació de lluitar però es veuen domesticades amb la facilitació d'una càrrega de gestió que la mateixa administració provoca.
- d) La ciutadania té una visió equivocada del que són els equipaments públics, ja que s'hi acostuma a referir com a "equipament de l'ajuntament", quan no s'hauria d'oblidar que són gestionats per l'administració però suportats per la mateixa ciutadania. Aquesta visió fa que molta gent no desenvolupi ni el sentiment de responsabilitat vers els equipaments, ni el de pertinença. Per això es valora que cal millorar la cultura participativa de la ciutadania, ja que en model d'entitats més extens i arcaic és poc representatiu de la realitat social. Per fer-ho, **cal crear espais oberts a la ciutadania sense necessitat de superar tants requisits burocràtics per fer-ne ús i/o promoure-hi activitats, sinó simplement la voluntat de participar.**
- e) Catalunya té una densitat associativa que supera les infraestructures públiques existents i que necessita d'altres espais com els exposats a la taula rodona.
- f) L'administració acostuma a sotmetre al teixit associatiu a interminables laberints burocràtics, que acaben amb la paciència de les persones que, sense afany de lucre, dinamitzen l'activitat associativa. I ho fan tant amb les subvencions amb què es financen les entitats, com amb el compliment de convenis de cessió d'usos d'equipaments municipals, entre altres, que demostren certes reticències a abandonar tant els espais com els fonts públics de les entitats.
- g) Es coincideix en el fet que, davant les mancances esmentades, els projectes presentats únicament volen buscar solucions independentment del model proposat.
- h) Si tenim en compte que els equipaments públics haurien de satisfer les mancances observades, es planteja que potser seria més fàcil alliberar equipaments públics enlloc de gestionar locals propis. Es planteja, poden cohabitar centre cívics i ateneus autogestionats? O bé els centres cívics haurien de complir la funció d'ateneus?
- i) Es valora la proposta de **millorar l'organització interna per mirar d'alliberar aquests equipaments públics.**

Es valora la **necessitat de continuar l'espai de coordinació entre projectes, i també ampliar-ho a més iniciatives que hi ha al territori, per això es proposa establir un espai de debat fix amb periodicitat trimestral des d'on treballar la confluència entre les iniciatives i la realització d'accions coordinades.** La propera trobada es realitzarà el mes de juny a l'ateneu Salvadora Catà.

FÒRUM SOCIAL CATALÀ - GIRONA 2016
INFORME DE CONCLUSIONS

www.fscatgirona.cat